

5. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – К. ; Ірпінь : Перун, 2002. – 1440 с.

6. Зязюн І. А. Краса педагогічної дії : навч. посіб. для вчителів, аспірантів, студ. середн. та вищих навч. закл. / І. А. Зязюн, Г. М. Сагач ; АПН України ; Ін-т педагогіки і психології профес. освіти. – К. : Українсько-фінський ін-т менеджменту і бізнесу, 1997. – 302 с.

7. Компетентностный подход в образовании: проблемы и пути модернизации : монография / под общ. ред. С. С. Чернова ; И. С. Якиманская, Т. Н. Белкина, С. С. Чернов и др. – Новосибирск : СИБПРИНТ, 2013. – Кн. 2. – 159 с.

8. Маслов В. Концептуальні засади розробки орієнтовних стандартів змісту компетентності фахівців [Електронний ресурс] / В. Маслов // Освітлогічний дискурс : електронне наукове фахове видання. – 2011. – № 2 (4). – Режим доступу : [http://](http://od.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/43#.VLq70iusXnR)

od.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/43#.VLq70iusXnR.

9. Пелагейченко В. Ключові компоненти компетентності вчителя / В. Пелагейченко // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2009. – № 2. – С. 55–60.

10. Семиченко В. А. Моделювання структури педагогічної діяльності / В. А. Семиченко. – Ялта : НМЦ «Надія», 2000. – 76 с.

11. Сагинов К. А. Маркетинг сферы образовательных услуг / К. А. Сагинов. – М. : Триада, 1998. – 310 с.

12. Слостенін В. А. Деятельностное содержание профессионально-личностного развития педагога / В. А. Слостенін // Педагогическое образование и наука : науч. - метод. журнал. – 2006. – № 4. – С. 4–7.

Дата надходження до редакції: 03.01.2017 р.

УДК 37.013:373.1

Світлана КИРИЛЕНКО,

кандидат педагогічних наук,

начальник відділу дослідження підготовки вчителів ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»

ІННОВАЦІЙНІ ВИМІРИ РОЗВИТКУ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

У статті розглядаються інноваційні процеси розвитку шкільної освіти, їх понятійні тлумачення, завдання, пріоритетні напрями, рівні та умови. Висвітлюються характерні ознаки дослідно-експериментальної діяльності загальноосвітніх навчальних закладів та наукових установ, що стосуються змісту освіти, методів роботи педагогічних працівників, системи управління, режиму функціонування шкіл України.

Ключові слова: інноваційність, середовище, шкільна освіта, тьютор, особистісний розвиток, інтеграція, комплексна взаємодія.

В статье рассматриваются инновационные процессы развития школьного образования, их понятийные толкования, задания, приоритетные направления, уровни и условия. Освещаются характерные признаки опытно-экспериментальной деятельности общеобразовательных учебных заведений и научных учреждений, которые касаются содержания образования, методов работы педагогических работников, системы управления, режима функционирования школ Украины.

Ключевые слова: инновационность, среда, школьное образование, тьютор, личностное развитие, интеграция, комплексное взаимодействие.

The article deals with innovation processes in the development of school education, their conceptual inter-pretation, objectives, priority areas, levels and conditions. It reflects the characteristic features of research and experimental work in general educational institutions and scientific institutions relating to the content of education, methods of teaching staff, management, mode of functioning schools in Ukraine.

Key words: innovation, environment, school education, tutor, personal development, integration, complex interaction.

На сучасному етапі розвитку освіта є однією із найважливіших сфер людської діяльності, що тісно пов'язана із життям суспільства. Здатність системи освіти задовольняти потреби особистості й суспільства у високоякісних освітніх послугах визначає перспективи економічного й духовного поступу країни. Одним із завдань освітньої політики держави сьогодні є формування якісно нової системи навчання і виховання. Закономірною та обов'язковою умовою успішної реалізації цього завдання є забезпечення випереджувального розвитку загальної середньої освіти, головна ознака якої – інноваційність.

У сучасному світі інноваційні перетворення відчутні майже в усіх сферах діяльності. Відбувається

наукове і практичне усвідомлення та освоєння інновацій, стають необхідними знання й досвід науковців, які створюють педагогічні теорії, педагогічну інноватику, основи інноваційного менеджменту, а освітяни-практики їх безпосередньо реалізують у навчальних закладах.

Інноваційна освітня політика в Україні формується на загальнодержавному, регіональному й інституційному рівнях. Її реалізація забезпечується нормативною базою та інноваційними процесами, пов'язаними зі створенням нової теорії і практики освіти, підтримкою наукових досліджень у галузі педагогічної інноватики як науки про створення педагогічних нововведень (інновацій), їх упровадження та освоєння педагогічною спільнотою.

У «Білій книзі національної освіти України» інновації визначаються не лише як кінцевий продукт застосування будь-якої педагогічної новачки з метою внесення якісних змін в освітній процес і отримання економічного, соціального, науково-технічного, екологічного та іншого ефекту, а й як процес постійного оновлення освіти. Педагогічні інновації характеризуються новизною, спрямованою на якісне покращення навчального процесу та відображаються в удосконалених або нових системах, складових освітнього процесу (меті, змісті, структурі, формах, методах, засобах, результатах), технологіях (дидактичних, виховних, управлінських), наукових та науково-методичних розробках, інформаційно-комунікаційній техніці для закладів і установ освіти, що регламентують діяльність навчальних закладів та їх відносини з іншими інституціями [4, с. 2].

Активізуючим чинником змін у системі освіти України стало визнання інноваційного розвитку в Україні одним із пріоритетних напрямів (В. Кремень, О. Савченко, О. Сухомлинська та ін.). Це знайшло відображення в нормативно-правових документах, зокрема Законах України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про інноваційну діяльність», «Про пріоритетні напрями інноваційного розвитку держави», Положеннях «Про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності» та «Про експериментальний загальноосвітній навчальний заклад».

Міністерство освіти і науки України головним стратегічним пріоритетом розвитку освіти визначає створення інноваційного простору шкільної освіти, який потребує забезпечення наукового супроводу, розроблення та апробації моделей загальноосвітніх шкіл інноваційного типу, переведення їх із режиму функціонування в режим випереджувального розвитку, розроблення концептуальних засад розвитку шкіл, що є складовою реформи освіти. Однак формування інноваційного освітнього простору навчальних закладів, становлення цілісної системи управління інноваційними процесами не знайшли достатнього висвітлення в наукових дослідженнях і не реалізовані на практиці. Натомість розвиток освіти впливає на формування інноваційної політики; забезпечує ефективність розгортання інноваційних процесів; оновлює систему професійної підготовки педагогів; забезпечує підтримку інноваційно-педагогічного руху. На відкритті VII Міжнародного форуму «Інноватика в сучасній освіті» В. Кремень висловив думку щодо визначення цільового вектора сучасної школи: «... це формування сучасної людини з інноваційним типом мислення, інноваційною культурою та здатністю до інноваційної діяльності».

Одним із принципів реалізації національної освітньої політики є оновлення й удосконалення теорії і практики освіти, що оптимізує формування інноваційного потенціалу вчителя, його дивергентного мислення і готовності до творчої професійної діяльності. Не відкидаючи традицій загальноосвітньої школи, інноваційні заклади здійснюють ідею неперервності виховання, освіти, культури, заохочують до опанування новітнім життєвим досвідом, забезпечують розуміння педагогами включення національної освіти до європейського освітнього простору.

Проблеми освітньої та педагогічної інновацій, інноваційного розвитку різних освітніх систем та педагогічних процесів висвітлено в психолого-педагогічних дослідженнях таких науковців, як І. Бех, Н. Бібік, Л. Ващенко, С. Гончаренко, В. Давидов, Л. Даниленко, І. Єрмаков, В. Кремень, С. Ніколаєнко, В. Паламарчук, Л. Подимова, С. Подмазін, О. Савченко, В. Сластьонін, М. Ярмаченко. Дослідники сформулювали їх класифікацію (К. Ангеловські, О. Козлова, Л. Машкіна, І. Підласий); вивчили генезу розвитку інноваційних педагогічних ідей в Україні у XX столітті (О. Попова, О. Сухомлинська); дослідили різні аспекти педагогічних технологій (М. Кларін, О. Пехота, О. Пометун, І. Прокопенко, Г. Селевко) та педагогічних систем (В. Безпалько, Н. Кузьміна та ін.).

Сучасні процеси, які відбуваються в галузі освіти, в діяльності школи як її основної ланки, спрямовані на реалізацію інноваційної освітньої політики, що вважається якісно новим утворенням у науці. Про масштабність її реалізації свідчать факти активізації інноваційних процесів у традиційних загальноосвітніх навчальних закладах. В останні роки у системі освіти все активніше застосовуються такі поняття, як «інноваційний процес», «інноваційна діяльність», «управління інноваційними процесами», «інноваційний потенціал», що є свідченням розвитку педагогічної інноватики (науки про забезпечення умов для впровадження педагогічних інновацій), можливостей його потенціалу.

На думку Г. Щекатунової, інноваційний розвиток шкільної освіти є не лише кінцевим продуктом застосування новизни у навчально-виховному процесі з метою якісного покращення його суб'єктів та об'єктів, отримання економічного, соціального, науково-технічного, екологічного та іншого ефекту, а й процесом їх постійного оновлення, що потребує додаткових досліджень теорії і методології педагогічної інноватики. Наявна невідповідність між потребами суспільства в інноваційному розвитку загальноосвітнього навчального закладу та невизначеністю організаційно-педагогічних умов, які мають його забезпечувати, спонукає до їх визначення й обґрунтування [8, с. 3].

Термін «інновація» лишається відносно новим, у цьому вбачається одна з причин існування різних його тлумачень. Так, педагогічні інновації розглядаються деякими науковцями (Т. Бельчева, М. Елькін, Ю. Краснобокий, В. Мішкурова, М. Пашенко, В. Лапін, С. Огарьов, В. Онушкін) як процес поширення, створення й використання нових засобів. Інші вчені (М. Окса, А. Васильєв, П. Завлін, Л. Буркова) трактують їх як результат (продукт) діяльності, процес створення нового. І. Дичківська визначає інновацію і як процес, і як продукт (результат). На її думку, «інновація – це нововведення, зміна, оновлення; новий підхід, створення якісно нового, використаня відомого в інших цілях» [2, с. 21]. І. Підласий та

А. Підласий вважають, що інновації – це ідеї та процеси, засоби й результати, взяті в єдності мети – якісного вдосконалення педагогічної системи. Під освітньою інновацією прийнято розуміти «новий підхід до організації народної освіти, пов'язаний з вимогами економічного, соціального, політичного й культурного життя народу, та реформування на цій основі її теоретико-методологічних засад, концептуальних підходів, структури, створення оригінальних технологій навчання й виховання, методів управління, впровадження в практику наукових досягнень і поширення передового досвіду» [5, с. 3].

Значущими для нашого бачення проблеми інноватики в освіті є теорія системно-цільового розвитку школи (Л. Ващенко, Б. Гершунський, Л. Даниленко, В. Загвязинський, В. Кремень, О. Савченко, О. Сухомлинська); результати досліджень умов ефективності та структури інноваційних процесів (В. Безпалько, І. Лернер, І. Підласий, Н. Шиян, І. Якиманська та ін.).

Виходячи із тлумачень поняття «інновації», ми вважаємо, що інноваційний розвиток загальноосвітнього навчального закладу – це процес керованих інноваційних змін педагогічної системи школи, усіх її компонентів (освітнього, дидактичного, виховного, управлінського, матеріально-технічного тощо) та їх структурних елементів, що призводять до якісно нового рівня її освітньої діяльності, суттєво поліпшують результати діяльності загальноосвітнього навчального закладу.

Інноваційний розвиток сучасного загальноосвітнього навчального закладу – це цілеспрямований і незворотний процес, що забезпечує якісні зміни, перехід школи до нового якісного стану. Він здійснюється переважно за допомогою цілеспрямованого внесення в його діяльність якісно нових елементів, їх взаємозв'язків і характеристик. Передумовою і змістом інноваційних змін і нововведень є забезпечення та сталий розвиток загальноосвітнього навчального закладу, здійснення інноваційного розвитку, що передбачає зміни таких світоглядних позицій:

- перехід від розуміння загальної середньої освіти як сфери трансляції і здобуття знань до сфери творення, особистісного розвитку учнів, освоєння й компетентного використання випускниками здобутих знань для розв'язання життєвих завдань;

- зміна домінуючого ставлення до загальної середньої освіти як до витратної галузі на розуміння того, що це – один зі стратегічних ресурсів економічного і соціального розвитку України [4, с. 4-5].

Пріоритетними напрямками інноваційного розвитку загальноосвітнього навчального закладу є: підвищення якості навчальної діяльності учнів, інформатизація освітнього процесу в закладі, оновлення виховної системи, модернізація управлінської діяльності. Зазначимо, що з урахуванням специфіки системи загальної середньої освіти необхідно погоджувати напрями експериментальних досліджень та інноваційної діяльності загальноосвітнього навчального закладу з пріоритетами державної і регіональної освітньої, наукової, науково-технічної та інноваційної політики.

Головним завданням інноваційного розвитку загальноосвітнього навчального закладу є досягнення нової якості освітньої діяльності та її результатів. На думку Л. Ващенко, «стратегію управління інноваційними процесами доцільно розглядати як стратегію управління якістю освіти» [1, с. 32].

Інноваційний розвиток потребує інтеграції, комплексної взаємодії на всіх рівнях інноваційної діяльності; досягнення взаємодії комплексу «засади – цілі – умови – зміст – засоби – результат» на рівні школи та комплексу «інноваційне педагогічне управління – інноваційна педагогічна технологія» в межах педагогічної системи; досягнення комплексу організаційно-педагогічних умов інноваційного розвитку загальноосвітнього навчального закладу. З інноваційним розвитком загальноосвітнього навчального закладу пов'язуємо досягнення нової якості середньої освіти, її відповідності вимогам часу і потребам особистості. Однак можливість та ефективність інноваційного розвитку школи залежить від низки умов:

- організаційно-педагогічних, які поєднують організаційний (управлінський) та педагогічний (освітній) аспекти;

- створення комплексу науково-методичного забезпечення інноваційного розвитку;

- досягнення нової якості навчально-виховного процесу, спрямованого на підготовку особистості до викликів сьогодення;

- ефективного переведення різних типів загальноосвітніх навчальних закладів із режиму функціонування в режим випереджувального інноваційного розвитку.

Керівники навчальних закладів і педагоги, які є ініціаторами впровадження інновацій та проведення дослідно-експериментальної роботи, розуміють, які суттєві зміни в результаті цього призведуть до розвитку навчального закладу від існуючого рівня до очікуваного. Такі зміни найперше стосуються:

- **змісту освіти** (експериментальний загальноосвітній навчальний заклад під час проведення дослідно-експериментальної роботи може користуватися власним навчальним планом (затверджується в установленому порядку МОН України), що спрямовує діяльність педагогічного колективу на виконання поставлених дослідно-експериментальною роботою завдань; експериментальними навчальними програмами, підручниками та посібниками для досягнення значних результатів у навчально-виховному процесі;

- **режиму функціонування** (впровадження нових форм організації навчання та виховання учнів – режиму роботи навчального закладу, тривалості перебування школярів, форм проведення виховних заходів тощо);

- **методів роботи педагогічних працівників** (методи аналізу, синтезу, узагальнення, формування додаткової мотивації, стимулювання навчання і корекції досвіду тощо);

- **системи управління навчальним закладом** (із метою покращення діяльності експериментального загальноосвітнього навчального закладу, керівник (директор) має право вносити корективи до управлінської системи закладу);

- **форми комплектування, підготовки та перепідготовки кадрів:** кожен керівник зацікавлений у тому, щоб в експериментальному навчальному закладі працювали ініціативні, цілеспрямовані висококваліфіковані фахівці, тому форму набору кадрів, як і форми підготовки та перепідготовки педагогів, повинен обирати самостійно (іспити, співбесіди, центри оцінювання тощо).

Характерними ознаками інноваційної діяльності є: розробка нових педагогічних технологій; прагнення до наближення істинно гуманних і демократичних відносин між учителем, учнем, батьками; установ-

ка на наукове забезпечення дослідження реального педагогічного процесу в умовах конкретного соціокультурного середовища. Кожен загальноосвітній навчальний заклад – це заклад зі своїми особливостями. Тому і підхід до впровадження інновацій та проведення дослідно-експериментальної роботи також повинен бути особливим. Вивчення реального стану, внутрішніх і зовнішніх передумов дають змогу визначити доцільність і готовність педагогічного колективу до впровадження різноманітних інновацій (системно-комплексних, аспектних, локальних) у практику роботи навчального закладу.

Аналіз наявної експериментальної практики підтверджує думку науковців, що впровадження нововведень залежить від багатьох факторів, які обов'язково враховуються провідниками новацій, а саме:

- рівень розвитку (саморозвитку) керівника і членів педагогічного колективу, вміння працювати в команді та в умовах ринкових відносин; наявність потенціалу творчих можливостей, конкурентоспроможність;

- рівень ефективності управління (менеджменту): адміністративне (у ході вибору інновації і теми дослідно-експериментальної роботи), де провідна роль належить членам адміністрації (сьогодні це – майже 75% від загальної кількості експериментальних навчальних закладів) та парасипативне, де провідна роль належить педагогічному колективі (приблизно 25%);

- забезпеченість ресурсами – нормативно-правовими, кадровими, матеріально-технічними, науково-методичними, навчально-методичними, структурно-організаційними, технологічними, фінансовими (розуміння того, яких витрат потребують інноваційна діяльність та дослідно-експериментальна робота, наскільки вони будуть виправданими; залучення позабюджетного фінансування (частка його на сьогодні значно перевищує бюджетне фінансування);

- режим діяльності навчального закладу;
- інформація про постійну змінюваність контингенту вчителів, учнів, батьків;

- відповідність внутрішніх процесів зовнішньому середовищу (соціальний статус, позитивний імідж навчального закладу);

- збереження традицій та передового педагогічного досвіду, напрацьованих у навчальному закладі;

- зв'язки із науковцями, засобами масової інформації, громадськими організаціями;

- санітарно-гігієнічний стан та медичний супровід учнів та вчителів як суб'єктів навчально-виховного процесу в інноваційному та експериментальному режимах.

Порівняльний аналіз участі обласних інститутів післядипломної педагогічної освіти в організації та проведенні дослідно-експериментальної роботи на базі дошкільних, загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів регіону надає можливість зробити такі висновки: кількість навчальних закладів, які беруть участь у дослідно-експериментальній роботі, впродовж останніх шести років практично не змінилася (близько 3 тис. загальноосвітніх навчальних закладів є експериментальними навчальними закладами регіонального рівня, а понад 385 мають статус експериментальних навчальних закладів всеукраїнського рівня). Найбільш активними у цій діяльності є освітяни м. Києва, Вінницької, Волинської, Дніпропетровської, Київської, Луганської, Миколаївської,

Рівненської, Харківської, Хмельницької та Черкаської областей.

За 2015-2016 навчальний рік активізувалася дослідно-експериментальна робота щодо впровадження освітніх інноваційних проектів всеукраїнського рівня, розробниками яких є: науковці Інституту педагогіки, Інституту психології, Інституту проблем виховання, Інституту обдарованої дитини, Інституту соціально-політичної психології НАПН України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», а також Київського національного університету імені Т. Г. Шевченка, Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, Мелітопольського педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, інститутів післядипломної педагогічної освіти Вінницької, Львівської, Луганської, Миколаївської, Черкаської, Рівненської областей та Інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка. Отже, діяльність експериментальних навчальних закладів на будь-якому рівні (всеукраїнському, регіональному) є актуальним напрямом розвитку та реформування освітньої галузі в державі.

Шкільна освіта вимагає підготовки «нового вчителя», здатного змінюватися, враховуючи досвід минулого, сучасні реалії та продуктивний розвиток. XXI століття – це синтез кращих досягнень вітчизняної педагогіки з прогресивними ідеями. Використання інноваційних технологій сприяє співпраці, розумінню, толерантності та доброзичливості між учителем і учнем, дає змогу по-справжньому реалізувати особистісно зорієнтоване навчання, компетентнісний підхід. Сучасний учитель не просто володіє методикою навчання і виховання, а є носієм значної кількості знань; він – партнер, провайдер, дослідник, фасилітатор, тьютор у безмежному інформаційному просторі, ключова фігура у вирішенні пріоритетних завдань освіти.

Таким чином, робота та впровадження інноваційних вимірів розвитку шкільної освіти дозволяє створити в загальноосвітньому навчальному закладі науково-методичні й організаційні умови для реалізації освітніх змін. Установка на співробітництво, співтворчість учителя та учня, відкритість і динамічність навчально-виховного процесу, реалізація диференційованого та індивідуального підходів до навчання і виховання дитини, неперервності та наступності стають визначальними чинниками інноваційного поступу педагогічного колективу. Інноваційний розвиток, якісні зміни освітньої діяльності загальноосвітнього навчального закладу забезпечуватимуть зростання якості загальної середньої освіти, оптимізують процес навчання і виховання учнів з урахуванням сучасних світових тенденцій та сприятимуть формуванню особистості дитини, здатної до подальшої успішної життєвої самореалізації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Вашенко Л. М. Управління інноваційними процесами в загальній середній освіті регіону : монографія / Л. М. Вашенко. – К. : Тираж, 2005. – 380 с.
2. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посібник / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 352 с.
3. Імідж школи на порозі XXI століття : практико зорієнтований посібник. – К., 1999. – Ч. 2. – 400 с.
4. Концепція інноваційного розвитку загально-

освітнього навчального закладу : рукопис. – К. : Лабораторія педагогічних інновацій Інституту педагогіки НАПН України. – 36 с.

5. Підласий І. Педагогічні інновації / І. Підласий, А. Підласий // Рідна школа. – 1998. – № 12. – С. 3–17.

6. Управління інноваційним розвитком загальноосвітнього навчального закладу: моделі, соціокультурні процеси, технології : наук.-метод. посіб. / [Л. М. Калініна, А. Ф. Остапенко, В. В. Лапінський

та ін] ; за наук. ред. Л. М. Калініної. – Київ = Володимирець, 2011. – 560 с.

7. Феномен інновацій: освіта, суспільство, культура : монографія / за ред. В. Г. Кременя. – К. : Педагогічна думка, 2008. – 472 с.

8. Щекатунова Г. Інноваційний розвиток загальноосвітнього навчального закладу – вимога сьогодення / Г. Щекатунова // Післядипломна освіта в Україні. – 2012. – № 1. – С. 40–46.

Дата надходження до редакції: 30.01.2017 р.

УДК 37.014.5:37.014.3

Антон ШЕГЕДА,

*проректор із навчально-методичної роботи
Житомирського ОШПО,
магістр із менеджменту організацій*

Ольга СТЕФАНОВИЧ,

*методист центру методичного забезпечення
Житомирського ОШПО*

ЕКСПЕРТНА ОЦІНКА ПЕРСПЕКТИВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСВІДУ

У статті запропоновано опис факторно-критеріальної моделі оцінки якості перспективного педагогічного досвіду.

Ключові слова: моніторинг, кваліметрія, параметр, критерій, перспективний педагогічний досвід.

В статті предложено описание модели оценки качества перспективного педагогического опыта.

Ключевые слова: мониторинг, квалиметрия, параметр, критерий, перспективный педагогический опыт.

The paper proposed a model describing quality of perspective pedagogical experience assessment.

Key words: monitoring, qualimetry, setting, criteria, promising teaching experience.

У період глобалізації світового освітнього простору підвищилася конкурентність та якість освіти в умовах відкритого суспільства. Ключовою позицією європейської вищої освіти є контроль її якості відповідно до вироблених стандартів транснаціональної освіти. Тобто, оцінка якості ґрунтується на знаннях і вміннях, отриманих випускниками впродовж усього періоду їх навчання [3, с. 9].

Сьогодні, в період перебудови освіти, варто згадати про проблему моніторингу якості освіти як важливий інструмент її розвитку, адже означене питання – одне з найбільш актуальних, оскільки йдеться про забезпечення зворотного зв'язку в ході прийняття стратегічних управлінських рішень у сфері освіти [4].

Отримання конкретної та достовірної інформації про якість освіти, її аналіз та усунення недоліків в

управлінських рішеннях залишається, на жаль, слабкою ланкою не лише навчального закладу загалом, а й учителя зокрема. У зв'язку з цим зростає актуальність моніторингових досліджень, визначення технологічності процедур, методик, а також показників, на основі яких повинен здійснюватися моніторинг.

Мета статті – охарактеризувати факторно-критеріальну модель оцінки якості перспективного педагогічного досвіду, з'ясувати спосіб визначення його загального рівня якості.

Важливим напрямом здійснення науково-методичного супроводу навчально-виховного процесу є створення сучасного опису матеріалів перспективного педагогічного досвіду. З огляду на це оцінювальні параметри та показники якості таких матеріалів повинні конкретизуватися, аби стати вимірюваними.

У факторно-критеріальній моделі як апараті вимірювання використовується кваліметрія (*з лат. «квалі» – якість, «метрія» – міряю*) – наука про оцінку якості об'єктів. Технологія використання кваліметрії дає змогу заміряти стан об'єкта у будь-який час на основі комплексного оцінювання його стану. Означений процес відбувається у два етапи: перший – оцінювання простих властивостей об'єкта, другий – оцінювання складних властивостей об'єкта. На кожному етапі проводиться низка операцій, які ґрунтуються на принципах кваліметричного підходу до вивчення стану об'єкта. Відповідно до мети вимірювання надходить інформація не про самі об'єкти, а про їх відмінні ознаки чи властивості.

Застосування кваліметрії дає змогу формалізувати якісні характеристики відповідних явищ і процесів шляхом поділу їх на простіші, визначати їх